

Kriterier för trygghetsboende

Antagna av kommunfullmäktige

24 februari 2014, § 19

ÖRNSKÖLDSVIKS
KOMMUN

Övergripande kriterier

Trygghetsboende ska bestå av hyreslägenheter.

Trygghetsboende innefattar ett socialt innehåll med värd/värdinna, serviceinsatser, extern service och anpassad fysisk utformning med gemensamhetslokal.

Trygghetsboende ska ha en estetiskt tilltalande utformning och vara anpassat till personer med funktionshinder.

1. Värd/värdinna

Det ska finnas tillgång till värd/värdinna som arbetar med att

- bryta isolering och ensamhet och skapa förutsättningar för värdefulla sociala kontakter, möten och gemenskap,
- erbjuda stimulans och innehåll i vardagen,
- främja hälsa och fysiska aktiviteter,
- samverka med ideella organisationer,
- Kontrollera fortlöpande att brandvarnare, spisvakt etc. fungerar.

Värd/värdinna bör ha formell utbildning på lägst gymnasienivå med inriktning mot äldre- och omsorgsverksamhet inklusive dokumenterad kunskap om hälsa. Värd/värdinna ska ha tillgång till personalrum, kök, omklädningsrum och toalett.

2. Socialt innehåll

Det ska finnas gemensamhetslokal i anslutning till bostäderna. I gemensamhetslokalen ska det finnas möjlighet till gemensamma dagliga måltider, gemensamma aktiviteter och samverka med frivilliga/frivillig organisationer etc.

Aktiviteterna ska ha en förebyggande inriktning med fokus på hälsa och friskfaktorer. Den ska utformas så den enskilde ges möjlighet till inflytande samt med hänsynstagande till den enskildes egenansvar.

3. Serviceinsatser

Serviceinsatser beställs separat och ingår inte i hyran.

För enklare fixaruppgifter som byta av glödlampor, sätta upp gardiner, m.m. finns Fixarna för personer över 67 år. Denna tjänst är tillgänglig för alla som bor i någon form av ordinarie boende och kräver inget biståndsbeslut av kommunen.

När det gäller insatser som städning, måltidsleveranser, tvätt och inköp kan de boende få detta genom biståndsansökan om hemtjänstinsats.

4. Extern service

Det är en fördel om det i boendets närområde finns kompletterande externa service, t.ex. fotvård, frisör och restaurang.

5. Fysisk utformning/tillgänglighet

5.1. Närmiljön

- Allmänna och tillgängliga kommunikationer bör finnas i närheten.
- Närhet till dagligvaruaffär.
- Det närliggande området ska vara tillgängligt även för personer med rörelsehinder och för dem som har nedsatt orienteringsförmåga.

- Tillgänglighet till service som apotek och hälsocentral bör finnas.
- I närområdet bör det finnas tillgång till grönytor.

5.2. Fastighetens utemiljö

- Belysningen runt fastigheten ska vara utformad för säkerhet och trygghet.
- Träd och buskar ska vara placerade så att inte miljön känns otrygg.
- Gång- och cykelvägar bör vara hårdgjorda, släta och halkfria.
- Uteplats bör finnas i direkt anslutning till huset.
- Sittplatser ska finnas på gården och i närhet av huset.
- Vid trappor ska hiss eller ramp finnas.
- Trappor utomhus ska ha räcke samt i övrigt vara säkert utformade. Trappan ska belysas.
- Utrymme för sop- och källsortering ska vara tillgängligt med anpassad dörr och med möjlighet även för rullstolsburen att nå sopkärl.

5.3. Entré

- Entrédörr ska vara möjlig att passera även med rullstol.
- Dörrautomatik ska finnas.
- Låssystemet ska vara funktionellt även för rullstolsburna personer.
- Passersystem med porttelefon bör finnas.
- Vändning av rullstol ska vara möjlig inne i entrén.
- Sittmöjlighet ska finnas i entrén.
- Trappsteg och höga trösklar får ej förekomma i entrén.
- Mattor och skrapgaller fälls in så att boende ej riskerar att snubbla på dem.
- Det bör finnas möjlighet att köra bil ända fram till entrén.

5.4. Inomhus

- Gemensamma ytor ska vara anpassade för rullstolsburna.
- Nivåskillnader ska vara utjämnade och trösklar borttagna.
- God orienterbarhet ska finnas.
- Alla tunga dörrar ska förses med dörrautomatik.
- Möjlighet att förvara rullstol och rollator inomhus ska finnas.
- Möjlighet att förvara och ladda elrullstol bör finnas.
- Färg- och ljussättning samt skyltar ska användas för att öka orienteringsförmåga och trivsel.
- Våningsplanen ska vara tydligt markerade med skyltning och färgsättning.
- Närvarostyrd belysning är lämpligt i allmänna utrymmen.
- Tvättstuga, förråd och miljöhus ska vara tillgängliga även för person i rullstol.
- Gästlägenhet/gästrum för anhöriga ska finnas.
- Rum bör avsättas att disponeras för de boendes egna initiativ.

5.5. Hiss

- Hissars minimmått ska 1,1 x 2,1 m.
- Hissdörr ska ha fritt passagemått på minst 90 cm och bör vara försedd med automatisk dörröppnare.
- Hiss ska ha nödtelefon och bör ha sittmöjlighet.

5.6. Lägenheten

- Dörrar i lägenheten ska ha fritt passagemått på minst 90 cm.
- Inga trösklar/nivåskillnader ska finnas.
- Brandvarnare ska finnas.
- Anslutning ska finnas för TV och telefon. Tillgång till bredband (trådlöst eller via fiber) ska också finnas.

5.6.1. Kök

- Köket ska ha tillräckligt stor yta för att rollator ska kunna användas.
- Spisvakt eller motsvarande ska finnas.
- Diskbänksskåp bör vara utan sockel så att det lätt kan ändras för att göra plats för rullstol.

5.6.2. Badrum

- Trösklar till badrum/WC bör ej förekomma.
- Toalettstol ska vara placerad så att hjälp kan ges av en eller två personer samt att överflyttning från rullstol är möjlig.
- Duschutrymme ska ge möjlighet att placera duschstol i.
- Stödhandtag ska finnas i duschutrymmet.
- Plats för förvaring bör finnas.

5.6.3. Storlek

- Ett trygghetsboende bör bestå av 1-3 rumslägenheter.
- Till varje lägenhet ska det finnas normalstora förrådsutrymmen.
- Det bör finnas möjlighet att hyra extraförråd.
- Det ska finnas utrymme för parkeringar med motorvärmarruttag i tillräcklig omfattning, även för besökare.

6. Information

För att ge intresserade information om trygghetsboende bör hyresvärd/fastighetsägare inte enbart ha material på nätet. Skriftligt material i form av broschyrer bör även tas fram. Viktigt är att det också finns kontaktperson/-er som intresserade kan rådfråga. Gemensamma informationsinsatser av hyresvärd/fastighetsägare och kommunen bör tas fram.

Kommunal medverkan till trygghetsboende

- Fastighetsägare/verksamhetsansvarig som startar ett trygghetsboende som uppfyller Örnsköldsviks kommuns krav kan hos kommunens ansöka om finansiell medverkan från kommunen.
- Kommunens medverkan avser värd/värdinna och gemensamhetslokal.
- Kontakt tas med kommunens fastighetsavdelning och kommunstyrelsen beslutar om kommunal medverkan.

Värd/värdinna

- Trygghetsboende med upp till 30 lägenheter finansieras med 50 % av heltidstjänst.
- Trygghetsboende med upp till 31-60 lägenheter finansieras med 75 % av heltidstjänst.
- Trygghetsboende med fler än 60 lägenheter finansieras med en 100 % tjänst.

Gemensamhetslokal

- 2 kvm/lägenhet finansieras med 1 600 kronor/kvm och år.

Verksamhetskostnader

- Kostnaden för kommunal finansiell medverkan enligt riktlinjerna inarbetas i kommunstyrelsens budgetramar.

Vem får flytta in

- Minst en person i hushållet ska ha fyllt 70 år.
- Personer med beviljad hemtjänst som i övrigt uppfyller villkoren för trygghetsboende bör ges förtur till lägenhet i trygghetsboende.

Ansvar och uppföljning

- Det operativa ansvaret åvilar konsult- och serviceförvaltningens fastighetsavdelning.
- Uppföljning ska genomföras årligen av konsult- och serviceförvaltningens fastighetsavdelning i samråd med välfärdsförvaltningen.

